

Harkinnanvaraisten valtionosuuksien hakeminen

Kaupunginhallitus 31.8.2026
262/02.05.01.01/2025

Valmistelu ja lisätiedot talouspäälikkö Eero Aitkoski, eero.aitkoski(a)orimattila.fi

Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 27 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt suunnitelman taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavista toimenpiteistä. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisine vaikutuksineen on esitettävä hakemuksessa.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 27 §:n 2 momentin mukaan valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämislle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Valtionosuuden korotus voidaan seuraavina vuosina jättää myöntämättä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos esitettyjä toimenpiteitä tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu. Mainitun lainkohdan perusteella ministeriö asettaa valtionosuuden korotuksen käytölle seuraavat ehdot hyväksytyn talouden tasapainotussuunnitelman lisäksi:

1. Korotus ei saa aiheuttaa vastaavan suuruista kunnan omassa päätätävällässä olevien menojen lisäystä. Tämä koskee sekä käyttötalous - että investointimenoja. Korotus on tarkoitettu tukemaan kunnan omia talouden tervehdyttämistoimenpiteitä, joihin kunnan on syytä varautua avustuksesta riippumatta.
2. Korotus on tarkoitettu varautumiseen niihin talouden tervehdyttämistarpeisiin, jotka ovat syntyneet kunnan talouden aikaisemman kehityksen takia. Tällaisia tarpeita ovat muun muassa varautuminen lainanhoitokustannuksiin, alijäämien kattamiseen ja tiedossa oleviin tuloperusteiden jo tapahtuneisiin muutoksiin.
3. Kunta toteuttaa kuntalain 118 §:n mukaisen arviointiryhmän ehdotuksen mukaiset toimenpiteet palveluiden edellytyksen turvaamiseksi. Edellä mainittu ehto koskee niitä kuntia, joihin on asetettu mainitun lain 118 §:n mukainen arviointiryhmä.

Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen on käytettävissä enintään 10 000 000 euroa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 4 5 §:n 2 momentin mukaan korotusta on haettava valtiovarainministeriön päättämään ajankohtaan mennessä. Liitteenä valtiovarainministeriön kirje kuntien

harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2026.

Orimattilan kaupungin talouden ennakoidaan olevan ylijäämäinen vuonna 2026, ja kaupungin tilikaudet ovat olleet ylijäämäisiä vuodesta 2023 alkaen. Orimattilan kaupunki on hakenut aiempina vuosina harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta, mutta sitä ei ole myönnetty. Näistä syistä Orimattilan kaupungilla ei arvioida olevan edellytyksiä saada harkinnanvaraisen valtionosuuden korottamista, joten kaupunki ei hae korotusta.

Esittelijä vt. kaupunginjohtaja Lilli Peltonen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää olla hakematta harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuodelle 2026.

Päätös

Toimivalta Hallintosäännön 6. luku § 1

Jakelu